

Asia: VN/27452/2020-OM-548

Julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitus

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat mielestänne nykyisten julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteiden kehittämistarpeet? Puuttuuko nykyisistä salassapitosäännöksistä jotain olennaista? Kuvailkaa ja perustelkaa kehittämistarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Viitaten aiemmin antamaansa lausuntoon (16.2.2024) Kuopion Vesi pitää tärkeänä, että julkisuuslain muutoksen yhteydessä lain salassapitoperusteita täsmennetään nykyisestä, sillä voimassa olevan julkisuuslain salassapitosäännökset eivät ole riittävät suojaamaan kriittisen infran tietoja. Nimenomaiset säännökset kriittisen infran suojaamisesta puuttuvat nykyisestä laista kokonaan ja muut salassapitosäännökset ovat vesihuollon tietojen suojaamisen näkökulmasta riittämättömät ja osin tulkinnanvaraiset.

Salassa pidettävän kriittisen infran tiedon käsite tulee ymmärtää laajasti niin, että se kattaa vesihuoltotoiminnan tiedot koko toimintaketjun osalta: vedenhankinnan, vesihuoltoverkostot ja jätevedenpuhdistuksen, ja lisäksi muun vesihuoltolaitoksen toimintaturvallisuuteen liittyvän tiedon (esim. paikkatiedot ja muut tietoaineistot). Erityistä huomioita tulee lisäksi kiinnittää kriittisen infran tietojen saataville asettamiseen julkisissa tietoverkoissa.

Vesihuoltolaitoksen näkökulmasta nykytilanteessa on erittäin haasteellista rajoittaa vesihuoltoon liittyvän tiedon avoimuutta erityisesti silloin, kun vesihuoltolaitos ei itse päätä tietojensa luovuttamisesta. Vesihuoltolaitosten tietoja käsittelevät mm. lupaviranomaiset ja kunnat, joiden toiminta on julkisuuslain alaista, vaikka vesihuoltolaitoksen toiminta ei sitä yhtiömuotoisena olisikaan. Julkisuushaasteita on ilmennyt mm. lupa-asioiden yhteydessä

käsiteltävien tietojen esittämisessä, tietokannoissa olevien tietojen esittämisessä, vesihuollon kehittämiseen liittyvässä yhteistyössä sekä tutkimukseen liittyvissä hankkeissa.

Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), millaisia muutoksia tämä edellyttäisi salassapitoperusteisiin? Kuvailkaa ja perustelkaa muutostarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

-

Oletteko tunnistaneet tietojen tai asiakirjojen salassapitoa koskevaa erityislainsäädäntöä, joka on ristiriidassa julkisuuslain salassapitosäännösten kanssa? Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), aiheutuisiko soveltamisalan muutoksesta konkreettisia ristiriitoja nykyisen erityislainsäädännön kanssa tai tarvetta tarkentaa erityislainsäädäntöä?

-

Tähti Kirsi
Kuopion Vesi Oy